

فرشاد گلزاری

در منازعات و مداخلات بین‌المللی اصولاً مسائل سیاسی، امنیتی و گاهی اقتصادی دلیل اصلی ذکر می‌شود و گستره آن عموماً مناطقی را دربر می‌گیرد که یا قبلاً در آنها مشکلات مرزی وجود داشته یا منافع یک قدرت مشخص لحاظ می‌شده است.

در این میان زمانی که یک مناقشه از مقیاس بین‌المللی به حد و اندازه منطقه‌ای تقلیل پیدا می‌کند، آنچه که دولت‌ها و حامیان آنها را مقابل هم قرار می‌دهد سرعت و واکنش طرفین به این تحولات است. امروز که جهان شاهد و درگیر پرونده‌ای به نام «جنگ اوکراین» است، ما در اطراف آن شاهد وضعیتی هستیم که به نوعی «بحران‌های موازی» را خلق می‌کند.

درست است که باز یکران اصلی این جنگ روسیه و اوکراین هستند، ولی مسکو به خوبی می‌داند که کی‌یف زیر چتر حمایت‌های بی‌حد و مرز ایالات متحده و اتحادیه اروپا قرار دارد و به همین دلیل روس‌ها سعی می‌کنند علاوه بر ضربه به اوکراین، محیط اروپا را به نوعی با مشکل روبرو کنند و چالش‌های عمده‌ای برای قاره سبز به وجود بیاورند.

از سوی دیگر مسکو از دیرباز قصد داشته تا منافع ایالات متحده در شرق اروپا را هم مورد هدف قرار دهد؛ چراکه پوتین و تیمش معتقدند همچنان باید نفوذ خود را در شرق و تا حدی مرکز اروپا همانند دوران شوروی سابق حفظ کنند. به همین دلیل علاوه بر اوکراین؛ بلاروس، بولیوی، صربستان و غیره از جمله کشورهایی هستند که حتی پس‌زمینه پرچم آنها یا با رنگ پرچم روسیه همخوانی دارد که این خود نشانه نفوذ کرملین است، یا اینکه مواضع مقاماتشان به حدی با روس‌ها هماهنگ است که دیگر هیچکس نمی‌تواند در پیوند سیاست‌های آنها با روسیه شک کند.

در این میان صربستان یکی از همین کشورها به شمار می‌رود و اساساً کرملین در این کشور مستقر در مرکز جنوب اروپا منافع بسیار زیادی

هشدار شدیدالحن صربستان به اتحادیه اروپا بر سر تحولات شمال کوزوو؛

صرب‌ها، محور مناقشه در مرکز قاره سبز

البانیایی تبار در کوزوو، در جنوب شرق اروپا بالا گرفت. به گفته منابع محلی، چند روز پس از آنکه معترضان مجبور شدند پلاک‌های صادر شده توسط کوزوو را روی خودروهای خود نصب کنند، آنها جاده‌ها را مسدود کردند و طبق گزارش‌ها دست به تیراندازی زدند.

به دنبال آن، این نگرانی به وجود آمد که خشونت بین صرب‌تبارها و البانیایی تبارها ۲۳ سال پس از پایان

گزارش‌های منتشر شده نشان می‌دهد که صرب تبارها در منطقه شمالی کوزوو، که هم مرز با صربستان است، راسد کردند و بنا بر این گزارش‌ها تبادل آتش هم میان دو طرف صورت گرفت که شاید بتوان آن را تنش مهندسی شده از سوی مسکو دانست

عنوان کشور مستقل نپذیرفته است دقیقاً ریشه در تقابل روسیه و غرب دارد.

همه می‌دانند کشورهایمانند صربستان یا بلاروس که تمام قدر زمین روسیه بازی می‌کنند، عملاً اختیار زیادی برای اتخاذ مواضع یا تبیین سیاست خارجی مستقل ندارند

و به همین جهت هر چه مسکو بگوید برای آنها ملاک عمل است. این بدان معنی است که کرملین هنوز هم کشوری مانند صربستان را بخشی از منافع کلان و استراتژیک خود می‌داند و به همین دلیل است که بلگراد نه تنها کوزوو را به رسمیت نمی‌شناسد، بلکه بارها و بارها به تحریک و دستور روسیه با اتحادیه اروپا در مورد این کشور تازه استقلال یافته درگیر شده است.

اما در این میان از چند هفته پیش مجدداً درگیری‌هایی در شمال کوزوو به وجود آمده که صربستان را باز هم در مقابل اتحادیه اروپا قرار داده است.

اصل ماجرا از این قرار است که اوایل اوت تنش‌ها بین صرب‌تبارها و دولت

دلیل ما می‌بینیم که در سال ۲۰۱۹ و طی سفر پوتین به صربستان با تکیه بر گسترش روابط بیشتر، حدود ۱۹ سند همکاری میان دو کشور امضا می‌شود و دو کشور اقداماتی را انجام می‌دهند که برای عمیق‌تر شدن روابط موثر واقع شود.

در این میان البته بحث کوزوو هم مطرح می‌شود؛ چرا که هر جا روس‌ها باشند، قطب مقابل آنها یعنی اتحادیه اروپا، آمریکا و متحدان منطقه‌ای و فر منطقه‌ای آنها هم حضور دارند. کوزوو که در جنوب صربستان قرار دارد در سال ۲۰۰۸ استقلال خود را از صربستان اعلام کرد و اکثر کشورهای عضو سازمان ملل متحد از جمله ایالات متحده، بریتانیا، فرانسه، آلمان و ترکیه آن را به عنوان یک کشور مستقل از همسایه خود به رسمیت شناختند، اما صربستان همچنان آن را قلمرو خود می‌داند.

تشدید تنش میان روس و کسل و بلگراد
اینکه چرا صربستان کوزوو را به

جنگ کوزوو دوباره شعله‌ور شود و این همان تهدیدی است که حالا در کنار جنگ اوکراین، اروپا را تهدید می‌کند. دولت کوزوو به دنبال آن بود تا افرادی را که در مناطق اکثریت قوم صرب‌نشین هستند، وادار کند شماره پلاک خودروهای صادره از صربستان خود را با پلاک‌های صادر شده توسط کوزوو تعویض کنند.

راشائودی در این مورد گزارش داده که حدود ۵۰ هزار نفر در این مناطق به دلیل امتناع از به رسمیت شناختن استقلال کوزوو از شماره پلاک کوزوویی استفاده نمی‌کنند. گزارش‌های منتشر شده از دور روز پیش تاکنون نشان می‌دهد که صرب‌تبارها در منطقه شمالی کوزوو، که هم مرز با صربستان است، جاده‌ها را مسدود کردند و بنا بر این گزارش‌ها تبادل آتش هم میان دو طرف صورت گرفته است.

آنچه در این میان مهم خواهد بود این است که دولت کوزوو اعلام کرده صربستان به تنش‌های قومی دامن می‌زند و روسیه از آن حمایت می‌کند که این مواضع مورد تأیید اتحادیه اروپا هم قرار گرفت. در مقابل آن‌ها برنایج، نخست‌وزیر صربستان هشدار داد که اتحادیه اروپا در صورت اصرار بر رفع موانع فیزیکی ایجاد شده از سوی صرب‌های کوزوو در جریان تنش‌های اخیر در این منطقه، همه اعتبار و اقتدار خود را از دست می‌دهد و این کشور به همین دلیل هشدار جدی علیه برو کسل صادر می‌کند.

توجه داشته باشید که اگر چه الکساندر ووچیچ، رئیس جمهوری صربستان بارها بر حفظ آرامش و صلح میان کشورش با کوزوو تأکید کرده اما گویا اعضای اتحادیه اروپا به دنبال تشدید این تقابل و پیام دادن به روسیه هستند. به عنوان مثال آنالنا بریوک، وزیر خارجه آلمان اعلام کرد که کوزوو با به تعویق انداختن انتخابات محلی، تنش‌ها را کاهش داد اما لفاظی اخیر صربستان بر عکس این کار انجام داد. حال باید دید که آیا روس‌ها معتقد به تشدید تنش میان دو طرف هستند یا اینکه صرفاً می‌خواهند از طریق صرب‌های روس تبار اتحادیه اروپا را آزار سیاسی دهند؟

جهان‌نما

چین: نشست سران عرب و پکن اهداف خود را محقق کرد!

رئیس جمهوری چین سفر خود را به عربستان پایان داد و در دو نشست در ریاض شرکت کرد؛ یکی نشست اول سران عربی و چین و دوم نشست چین و کشورهای شورای همکاری خلیج فارس که این دو نشست محور سفر وی به خاور میانه بود.

تلویزیون رسمی چین اعلام کرد: سفر شی جینپینگ، رئیس جمهوری چین به عربستان تمام اهداف خود را محقق کرد. چین امیدوار بود که بتواند روابطش را با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس که در حال حاضر بزرگترین صادرکننده نفت هستند، مستحکم کند.

چین توانست به تأیید و حمایت کشورهای عربی درباره بحران تایوان که دلیل نزاع میان پکن و واشنگتن است، دست یابد. تمام کشورهای عربی بر پایبندی خود به اصل چین-واحد تأکید کردند. چین توافق نامه‌هایی را با کشورهای عربی از جمله توافق‌های اقتصادی برای واردات و صادرات نفت و آموزشی برای گسترش آموزش زبان چینی در خاور میانه امضا کرد.

سفر شی به خاور میانه پایان اقدامات دیپلماتیک اصلی در سال ۲۰۲۲ است. ژانویه ۲۰۰۴ چین و اتحادیه عربی انجمن همکاری چین-عربی را تشکیل دادند. این انجمن مرکز مهمی برای تقویت مذاکرات و همکاری میان چین و کشورهای عربی است. این انجمن تاکنون ۹ نشست وزارتی را برگزار کرده است. رئیس جمهوری چین از زمان برگزاری دوره ششم این انجمن در سال ۲۰۱۴ همواره در نشست‌ها یا حضور یافته یا پیام‌های تبریکی را ارسال کرده است.

در این گزارش آمده است: نشست سران عربی و چین گزینه استراتژیکی برای تقویت وحدت و همکاری میان چین و کشورهای عربی در وضعیت کنونی است برای همین برگزاری نشست سران عربی و چین در مرکز همایش‌های بین‌المللی ملک عبدالعزیز در ریاض بزرگترین و بالاترین اقدام دیپلماتیک چین درباره جهان عربی است.

در این نشست رئیس جمهوری چین و رهبران ۲۱ کشور اتحادیه عرب و احمد ابوالغیط، دبیر کل اتحادیه عرب حضور یافتند. رهبران کشورهای عربی که در این نشست حضور یافتند اعلام کردند، نشست سران عربی و چین در زمان مناسبی برگزار شده است که نشان دهنده سطح عالی روابط دو طرف و ادامه انجمن همکاری اعراب و چین است.

شی در افتتاحیه نشست سران عربی و چین سخنرانی را با عنوان پیشبرد روحیه دوستی میان چین و اعراب و تلاش برای ایجاد جامعه عربی-چینی با سرنوشت مشترک در عصر جدید ایراد کرد. در سال ۲۰۱۴ رئیس جمهوری چین ایجاد جامعه عربی-چینی با سرنوشت مشترک را پیشنهاد داد و کشورهای عربی به آن پاسخ مثبت دادند.

در نشست سران در ریاض چین و کشورهای عربی با افزایش تلاش برای ایجاد جامعه عربی-چینی با سرنوشت مشترک توافق کردند. رئیس جمهوری چین در این نشست تأکید کرد که چین آماده همکاری با کشورهای عربی برای حمایت از توسعه و امنیت غذایی و بهداشت و تقویت هشت اقدام مشترک اصلی در زمینه، ابتکار سبز، امنیت، انرژی، مذاکره میان تمدن‌ها، توسعه، جوانان، امنیت و ثبات است.

این اقدامات مشترک اقدامات عملی است که کشورهای عربی به آن نیاز دارند و به عنوان مثال ادامه اعزام تیم‌های پزشکی چینی برای فعالیت در خاور میانه و ایجاد مرکز بین‌المللی چین و مرکز پژوهش‌های بین‌المللی چین-عربی درباره خشکسالی و در زمینه انرژی است.

در این گزارش آمده است: میزان تجارت میان چین و کشورهای عربی حدود ۱۰۰ میلیارد دلار افزایش یافته است. میزان کلی سرمایه‌گذاری تجاری میان دو طرف از ۳۰۰ میلیارد دلار بیشتر شده است. این اقدامات مشترک پیشنهاد شده تا میزان تجارت میان چین و کشورهای عربی تا سال ۲۰۲۷ به ۱۳۰ میلیارد دلار برسد.

در بیانیه ریاض، نشست سران عربی و چین تاریخی توصیف شده است. در این بیانیه گفته شده که چین از برگزاری نشست آتی با کشورهای عربی در پکن استقبال می‌کند و درباره زمان مشخص توافق خواهد شد.

خبر

احتمال عادی سازی روابط اسرائیل و عربستان در ۲۰۲۳

عضو کنست (پارلمان اسرائیل) از حزب لیکود با استناد به مذاکراتی که تاکنون میان رژیم صهیونیستی و عربستان انجام شده، پیش‌بینی کرد دو طرف در سال آینده صلح کنند. روزنامه تایمز اسرائیل نوشت، دنی دانون، عضو کنست از حزب لیکود و نماینده سابق رژیم صهیونیستی در سازمان ملل بدون اشاره به تلاش‌هایی که در حال حاضر برای عادی سازی روابط میان اسرائیل و عربستان انجام می‌شود، گفت با توجه به مذاکراتی که اخیراً انجام شده، چنین پیش‌بینی دارد. به گفته دانون، بنیامین نتانیاو، نخست‌وزیر مکتف رژیم صهیونیستی گسترش توافقنامه‌های ابراهیم را یکی از اولویت‌های دولت خود قرار خواهد داد و به عنوان اولین ایستگاه بین‌المللی پس از تصدی سمت نخست‌وزیری به امارات سفر خواهد کرد. اسحاق هر تزوگ، رئیس رژیم صهیونیستی روز جمعه اعلام کرد که فرصت بنیامین ابعادی به توافقنامه‌های ابراهیم نیپوسته است.

بورل: کمک به اوکراین، انبار تسلیحات اروپا را خالی کرد

رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا اذعان کرد که این اتحادیه با کمک تسلیحاتی به اوکراین برای استفاده در جنگ با روسیه، ذخایر نظامی خودش را تخلیه کرده است. به گزارش خبرگزاری تاس، «جوزپ بورل» رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا یکشنبه در وبلاگ خود نوشت: این جنگ همچنین رنگ بیدارباش برای همه ما در مورد توانایی‌های نظامی خودمان بوده است. ما به اوکراین سلاح دادیم، اما با این کار متوجه شدیم که ذخایر نظامی ما تمام شده است. روسیه و اوکراین از ۲۴ فوریه وارد جنگ شده‌اند و به رغم آنکه غرب می‌گوید یکی از طرف‌های این جنگ نیست، تاکنون میلیاردها دلار تسلیحات و مهمات در اختیار کی‌یف قرار داده و تأکید می‌کند تا هر زمان که لازم باشد در کنار اوکراین می‌ایستند. در همین حال الکسی دانیلوف، دبیر شورای امنیت ملی و دفاع اوکراین گفته

اعلام وضعیت اضطراری در مناطق پر آشوب پرو

دینا بولوار، ره، رئیس جمهوری جدید پرو اعلام کرد، قصد دارد با تسلیم لایحه‌ای به کنگره کشورش انتخابات سراسری در آنجا را دو سال جلوتر آورده و در آوریل ۲۰۲۴ برگزار کند. به گزارش رویترز، خانم دینا بولوار، ره، رئیس جمهوری جدید پرو در حالی این برنامه را اعلام کرد که اخیراً این کشور بعد از برکناری پدرو کاستیو از مقام ریاست جمهوری شاهد تنش و اعتراضات بوده است. رئیس جمهور جدید پرو همچنین وضعیت اضطراری در مناطقی از این کشور که سطح بالای نزاع اجتماعی دارند اعلام کرد.

بولوار، ره در سخنرانی خطاب به مردم کشورش بیان داشت: من در مناطقی که سطح بالایی از نزاع‌های

نگرانی آذربایجان از بهره‌برداری غیرقانونی منابع در قره‌باغ

هم‌زمان با اینکه مقامات جمهوری آذربایجان از ورود به منطقه قره‌باغ منع شدند، این کشور یک یادداشت دیپلماتیک را در خصوص بهره‌برداری غیرقانونی منابع طبیعی در منطقه قره‌باغ به روسیه فرستاد. به گزارش آناتولی، وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان اعلام کرد، با باکو بارها از فرماندهی نیروهای حافظ صلح روسیه درخواست کرده تا جلوی بهره‌برداری غیرقانونی از منابع طبیعی را گرفته و اثرات منفی آن بر محیط زیست را از بین ببرد اما این درخواست‌ها راه به جایی نبرده است. این وزارتخانه در بیانیه‌ای عنوان داشت: براساس اطلاعاتی که توسط جمهوری آذربایجان به دست آمده، بهره‌برداری غیرقانونی و غارت منابع طبیعی به خصوص در معادن طلا، قیژیل بولاغ (چشمه طلا) و

مس - مولیبدوم دیرلی مشاهده می‌شود. براساس توافق صورت گرفته، نمایندگان جمهوری آذربایجان خواستار دسترسی بدون مانع به معادن مذکور شد. گفته شده روز شنبه از ورود مقام‌های باکو به قره‌باغ جلوگیری به عمل آمد.